

Poznańskie Studia Polonistyczne
Seria Językoznawcza
XV (XXXV)

Konferencja naukowa z okazji VIII Dnia Papieskiego

13 października 2008 roku odbyła się w Poznaniu sesja naukowa wpisująca się w obchody VIII Dnia Papieskiego. Była to już trzecia konferencja (poprzednie zorganizowano w 2005 i 2007 roku¹) przygotowana z tej okazji przez Wydział Filologiczno-Filozoficzny Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk oraz Zakład Gramatyki Współczesnego Języka Polskiego i Onomastyki Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Nad całością spraw organizacyjnych czuwała dr Małgorzata Rybka, adiunkt w wymienionym Zakładzie. Uczestnikom spotkania zaproponowano – podobnie jak w latach ubiegłych – ogląd poniższych zagadnień:

- 1) teologia, filozofia, poezja Karola Wojtyły,
- 2) język i gatunki twórczości Jana Pawła II,
- 3) style twórczości i style odbioru polskiego papieża,
- 4) wpływ twórczości Karola Wojtyły na polski język religijny,
- 5) język doświadczenia religijnego.

W konferencji wzięli udział badacze głównie z poznańskiego ośrodka naukowego, w szczególności z Instytutu Filologii Polskiej oraz Wydziału Teologicznego. Przybyli również przedstawiciele innych środowisk naukowo-badawczych: Uniwersytetu Opolskiego i Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Obrady odbywały się w sali posiedzeń Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Słowo wstępne wygłosił prof. dr hab. Stanisław Mikołajczak, przewodniczący Wydziału Filologiczno-Filozoficznego PTPN,

---

¹ Wygłoszone wówczas referaty ukazały się drukiem: *Poznańskie Spotkania Językoznawcze*, t. XVI, red. Z. Krączyńska, Z. Zagórski, Poznań 2007; *Poznańskie Spotkania Językoznawcze*, t. XVII: *Jan Paweł II – obrońca godności człowieka. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej z okazji VII Dnia Papieskiego*, red. M. Rybka, Poznań 2008.

a konferencję uroczyste otworzył ks. bp prof. dr hab. Marek Jędraszewski. W trakcie sesji wygłoszono 15 referatów.

W pierwszej części obrad wystąpiło pięcioro referentów: prof. dr hab. Bogdan Walczak, *Kilka uwag o języku i stylu encyklik Jana Pawła II*, ks. prof. dr hab. Paweł Bortkiewicz, „*Miłość to nie jest przygoda. Ma smak całego człowieczeństwa*”. *Etyka personalistyczna w tekstach literackich Karola Wojtyły*, dr Katarzyna Zagórska, *O słowie papieskim do młodych. Jan Paweł II na Lednicy*, mgr Anna Nawrot, „*Budować przyszłość bardziej sprawiedliwą*”, czyli *Jana Pawła II myśli skierowane do europejskich polityków*, prof. dr hab. Kazimierz Dopierała, *Święty i Wielki. Rzecz nie tylko o Janie Pawle II*. Drugą część obrad zainicjował ks. dr Maciej Szczepaniak referatem *Jan Paweł II w mediach na przykładzie jubileuszu roku 2000*. Kolejnymi prelegentami byli: mgr Cecylia Nowicka-Czerwińska, *Elementy nauczania Jana Pawła II wobec teologii wyzwolenia (na podstawie polskiej i kostarykańskiej prasy lat 80. XX wieku)*, dr Agnieszka Krygier-Łączkowska, *Wybór Jana Pawła II i Jego śmierć jako źródło przeżyć o charakterze religijnym (na podstawie materiału prasowego)*, ks. prof. dr hab. Marek Lis, *Dzień wyboru kardynała Karola Wojtyły w filmach papieskich*. W kolejnej części sesji głos zabrały: dr Katarzyna Czarnecka, *Papieskie akty zawierzenia Matce Bożej*, dr Małgorzata Rybka, dr Jolanta Sławek, *Językowy obraz Boga w listach pasterskich kard. Augusta Hlonda i listach do młodzieży Jana Pawła II*, dr Marta Wrześniewska-Pietrzak, *Antynomia życia i śmierci w poezji Karola Wojtyły*. Ostatnimi referentami byli: mgr Joanna Sowińska, *Język tekstów literackich a religijne doświadczenie w twórczości Jana Pawła II (na przykładzie wczesnego dramatu pt. „Hiob”)*, mgr Karolina Ruta, *Kilka uwag o składni „Jezusa z Nazarethu” Romana Brandstaettera*, dr Mikołaj Jazdon, *Przełom? Tematy i motywy religijne w polskim filmie dokumentalnym przed i po wyborze Jana Pawła II*.

Problematyka wygłoszonych referatów nie ograniczyła się wyłącznie do rozważań lingwistycznych. Nie zabrakło punktu widzenia historyka (Kazimierz Dopierała), teologa (ks. Paweł Bortkiewicz, Anna Nawrot, ks. Maciej Szczepaniak, ks. Marek Lis), literaturoznawcy (Joanna Sowińska) i filmoznawcy (Mikołaj Jazdon). Ta wielogłosowość, interdyscyplinarność ujęcia zagadnień zasługuje na szczególne podkreślenie. W większości wystąpień językoznawczych obiektem naukowych eksploracji stały się wypowiedzi Jana Pawła II. Analizie poddano zarówno jego literacką spuściznę, jak i niejednorodne pod względem gatunkowym teksty użytkowe, a także encykliki. W jednym referacie zestawiono wypowiedzi kardynała Augusta Hlonda i papieża Jana Pawła II. W innym bazą interpretacyjną były dane zgromadzone drogą ankietową (Katarzyna Zagórska). W pozostałych skupiono się na warstwie językowej komunikatów prasowych oraz powieściowej tetralogii Romana Brandstaettera.

Autorzy wystąpień sięgnęli po zróżnicowaną metodologię: od tradycyjnych metod wypracowanych na gruncie stylistyki, po nowsze koncepcje językowego obrazu świata.

Z wygłoszonymi podczas konferencji referatami będzie się można zapoznać w przygotowywanym do druku tomie pokonferencyjnym zatytułowanym *Jan Paweł II Wielki – Wychowawca młodych*.

Przemysław Wiatrowski

